

Minister Finansów i Gospodarki

Znak pisma: DPP-VII.054.14.2026
Warszawa, 25 lipca 2026 r.

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu RP

Dotyczy: interpelacji nr 17357 w sprawie pogarszającej się sytuacji polskiego przemysłu oraz rosnącej liczby zwolnień grupowych

Szanowny Panie Marszałku,

przekazuję odpowiedź na interpelację nr 17357 Pana Wiesława Krajewskiego, Posła na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, z 26 maja 2026 r. w sprawie pogarszającej się sytuacji polskiego przemysłu oraz rosnącej liczby zwolnień grupowych.

Na wstępie zaznaczam, że pytania z niniejszej interpelacji pozostają we właściwości kilku organów: ministra właściwego ds. gospodarki (wspieranie konkurencyjności polskiego przemysłu, pomoc publiczna), ministra właściwego ds. energii (regulacje w zakresie cen/rynku energii), ministra właściwego ds. pracy (kwestie dotyczące zatrudnienia i zwolnień), ministra wł. ds. rozwoju regionalnego (fundusze europejskie wykorzystywane w programach ośłonowych dla przemysłu). Odpowiedzi na pytania z interpelacji zostały opracowane z uwzględnieniem właściwości ww. resortów.

Sytuacja części sektorów przemysłowych w Polsce pozostaje wymagająca, co wynika z nakładających się uwarunkowań makroekonomicznych, presji kosztowej, w tym w szczególności wysokich cen energii, a także wyzwań związanych z transformacją energetyczno-klimatyczną i rosnącą konkurencją międzynarodową. W tym kontekście działania Rządu RP koncentrują się m.in. na tworzeniu warunków sprzyjających utrzymaniu działalności przemysłowej oraz ochronie miejsc pracy.

Ad 1, 2.

Odpowiadając łącznie na pytania dotyczące liczby pracowników objętych zwolnieniami grupowymi oraz branż najbardziej zagrożonych redukcją zatrudnienia, Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej wskazuje, że według sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy w 2025 roku¹ pracodawcy zwolnili grupowo 29,5 tys. pracowników, a w okresie styczeń-kwiecień 2026 roku 7,2 tys. Łącznie od stycznia 2025 r. do końca kwietnia 2026 r. zwolniono grupowo 36,7 tys. pracowników.

¹ Sprawozdanie MRPiPS-01 o rynku pracy w 2025 roku dostępne pod adresem: <https://psz.praca.gov.pl/rynek-pracy/statystyki-i-analizy/bezrobocie-rejestrowane/-/categories/7822338>.

Odnosząc się do struktury branżowej, w okresie styczeń-kwiecień 2026 r. największą liczbę zapowiedzi zwolnień grupowych zgłosiły przedsiębiorstwa działające w sekcji PKD 2007 Przetwórstwo przemysłowe (44,7% wszystkich zapowiedzi zwolnień grupowych) oraz Handel hurtowy i detaliczny (32,4%).

Należy jednak zaznaczyć, że zgłoszenie do urzędów pracy zamiaru przeprowadzenia zwolnień grupowych nie jest tożsame z faktycznym rozwiązaniem umów z zapowiedzianą liczbą pracowników. Pracodawcy niejednokrotnie rezygnują z zamiaru redukcji zatrudnienia np. z uwagi na akceptację przez pracowników wypowiedzeń zmieniających warunki pracy i płacy lub wdrożone plany restrukturyzacyjne.

Ad 3, 10.

Odpowiadając łącznie na pytania dotyczące oceny stabilności sytuacji w polskim przemyśle oraz skali ograniczenia produkcji przez zakłady przemysłowe, należy wskazać, że w opinii ministra właściwego do spraw gospodarki sytuację polskiego przemysłu należy oceniać w szerszym kontekście geopolitycznym i makroekonomicznym.

Pozytywnym sygnałem jest fakt, że Międzynarodowy Fundusz Walutowy w aktualizacji World Economic Outlook podwyższył prognozę wzrostu polskiego PKB na 2026 rok do 3,4%, podczas gdy dla gospodarki światowej i strefy euro oczekiwania zostały obniżone².

Z drugiej strony, odnosząc się do kwestii dynamiki produkcji w poszczególnych zakładach, warto zauważyć, że statystyki publiczne nie gromadzą bezpośrednich danych o liczbie przedsiębiorstw ograniczających skalę działalności. Wyniki te odzwierciedlają jednak wskaźniki koniunktury - w czerwcu 2026 r. wskaźnik PMI dla polskiego sektora wytwórczego obniżył się do poziomu 46,1 pkt, na co wpłynął spadek nowych zamówień, prowadząc do ograniczenia produkcji.³ Wcześniej w maju 2026 r. wskaźnik wzrósł do 49,4 i zbliżył się do neutralnego progu 50 pkt.⁴

Niemniej jednak, twarde dane wskazują na ogólną odporność sektora - według danych GUS w okresie styczeń-maj 2026 r. produkcja sprzedana przemysłu była o 3,1% wyższa niż w analogicznym okresie 2025 roku (wówczas notowano wzrost o 1,6%). Wzrost rok do roku nastąpił we wszystkich sekcjach:

- w górnictwie i wydobywaniu o 20,0%,
- w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę o 11,2%,
- w dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji o 8,7%,

² <https://www.imf.org/-/media/files/publications/weo/2026/update/july/english/text.pdf>.

³

<https://www.pmi.spglobal.com/Public/Home/PressRelease/885a37d03fba40149136f12db7996572>.

⁴

<https://www.pmi.spglobal.com/Public/Home/PressRelease/d5f5717f6ec54561b76293ddca633764>.

- w przetwórstwie przemysłowym – wzrost o 1,9%.⁵

Dostrzegając ten kontrast między pozytywnymi danymi o produkcji a ostrożnymi nastrojami przedsiębiorców, Ministerstwo Rozwoju i Technologii podejmuje działania na rzecz stabilizacji warunków gospodarowania. W odpowiedzi na utrzymującą się niepewność geopolityczną oraz wysokie koszty energii, resort gospodarki koncentruje się na wdrażaniu rozwiązań obniżających obciążenia energetyczne dla przemysłu oraz wspierających odporność i konkurencyjność polskich firm.

Ad 4.

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej wskazuje, że obowiązki pracodawców planujących lub dokonujących redukcji zatrudnienia reguluje Ustawa z dnia 20 marca 2025 r. o rynku pracy i służbach zatrudnienia⁶.

Zgodnie z przepisami ww. ustawy, jeśli pracodawca zamierza zwolnić co najmniej 50 pracowników w okresie 3 miesięcy, zobowiązany jest uzgodnić z powiatowym urzędem pracy zakres i formy pomocy dla osób objętych zwolnieniami, obejmującej w szczególności pośrednictwo pracy, poradnictwo zawodowe oraz szkolenia (tzw. „zwolnienia monitorowane”).

Dedykowane wsparcie finansowe z rezerwy Funduszu Pracy (2025–2026)

W odpowiedzi na informacje o zapowiadanych zwolnieniach grupowych, decyzją ministra właściwego do spraw pracy, w roku 2025 przeznaczono z rezerwy Funduszu Pracy 50 mln zł na program aktywizacji zawodowej bezrobotnych zwolnionych z pracy z przyczyn niedotyczących pracowników oraz pracowników objętych zwolnieniami monitorowanymi.

Program, kierowany do powiatów, w którym przeprowadzono zwolnienia, w tym zwolnienia grupowe pracowników, o których mowa w ustawie z dnia 13 marca 2003 r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników⁷, realizowano w trybie ciągłym bez ogłaszania naboru, co pozwoliło zapewnić efektywność i elastyczność świadczonego w jego ramach wsparcia. Pomocą objęto osoby bezrobotne zarejestrowane w urzędzie pracy, z którymi rozwiązano stosunek pracy z przyczyn niedotyczących pracowników w drodze wypowiedzenia dokonanego przez pracodawcę oraz na mocy porozumienia stron, a także osoby objęte zwolnieniami monitorowanymi, o których mowa w art. 217 ustawy z dnia 20 marca 2025 r. o rynku pracy i służbach zatrudnienia⁸.

Powiatowe urzędy pracy składały wnioski na bieżąco, w zależności od wystąpienia przypadków zwolnień pracowników na ich terenie. W roku 2025 wpłynęło 7 wniosków. Wszystkie rozpatrzono pozytywnie, przyznając wnioskodawcom środki w kwocie 4 505 250 zł.

⁵ <https://ssgk.stat.gov.pl/Przemysl.html>.

⁶ Dz. U. z 2025 r. poz. 620 z późn. zm.

⁷ Dz. U. z 2025 r. poz. 570 z późn. zm.

⁸ Dz. U. z 2025 r. poz. 620 z późn. zm.

W roku 2026 na ten sam cel ponownie zabezpieczono kwotę 50 mln zł z rezerwy Funduszu Pracy. Analogicznie do roku 2025 urzędy mogą ubiegać się o środki bez ogłaszania naboru, a wnioski są rozpatrywane na bieżąco w kolejności wpływu. Na dzień 27 maja 2026 r. do ministra właściwego do spraw pracy wpłynęło 8 wniosków. Wszystkie rozpatrzone pozytywnie, przyznając wnioskodawcom środki w kwocie blisko 4 mln zł.

Działania profilaktyczne – Krajowy Fundusz Szkoleniowy (KFS)

Jednym z instrumentów wspierających pracodawców i przedsiębiorców w dostosowywaniu kompetencji pracowników do potrzeb zmieniającej się gospodarki jest Krajowy Fundusz Szkoleniowy (KFS), którego środki przeznaczone są na dofinansowanie kształcenia ustawicznego osób pracujących (pracowników, pracodawców, osób fizycznych prowadzących jednoosobową działalność gospodarczą oraz osób świadczących pracę na podstawie umów cywilnoprawnych). Ten rodzaj inwestycji w potencjał kadrowy poprawia zarówno pozycję firm, jak i samych zatrudnionych.

Ogólne formy aktywizacji zawodowej i wsparcie powiatów

Ponadto, na mocy ustawy o rynku pracy i służbach zatrudnienia⁹, osoby, które utraciły zatrudnienie, mogą korzystać z szerokiego wachlarza wsparcia w zakresie aktywizacji zawodowej, które obejmuje m.in.:

- pomoc w znalezieniu pracy, wsparcie w rozwoju zawodowym (szkolenia, bon na kształcenie ustawiczne, pożyczka edukacyjna),
- pomoc w podjęciu zatrudnienia subsydiowanego u pracodawców,
- skierowanie do udziału w programach specjalnych w przypadkach wymagających zastosowania niestandardowych form wsparcia,
- bon na zasiedlenie i wsparcie finansowe na podjęcie działalności gospodarczej.

Pomoc w ww. formie jest realizowana na bieżąco przez powiatowe urzędy pracy i finansowana ze środków Funduszu Pracy. W 2026 roku samorządy powiatów dysponują na ten cel łączną kwotą 1,7 mld zł. Środki przyznawane są na cały rok i w transzach miesięcznych trafiają na konta powiatowych urzędów pracy. Wyboru wdrażanych form pomocy, w ramach łącznej kwoty ustalonej dla samorządu powiatu, dokonuje starosta po zasięgnięciu opinii powiatowej rady rynku pracy. W ramach przyznanych limitów finansowane są wszystkie formy pomocy ujęte w ustawie o rynku pracy i służbach zatrudnienia¹⁰ dla wszystkich grup klientów, w tym także osób zwolnionych z pracy i zarejestrowanych w urzędach pracy.

Efektywność podejmowanych działań odzwierciedlają dane statystyczne: w okresie styczeń – kwiecień 2026 r. udział w aktywnych formach wsparcia rozpoczął 40,7 tys. bezrobotnych, z czego:

- 18,9 tys. bezrobotnych rozpoczęło prace subsydiowane,
- 15,3 tys. staże,
- 3,3 tys. prace społecznie użyteczne,

⁹ Dz. U. z 2025 r. poz. 620 z późn. zm.

¹⁰ Dz. U. z 2025 r. poz. 620 z późn. zm.

- 3,2 tys. szkolenia.

Ad 5, 7.

Odpowiadając łącznie na pytania dotyczące posiadania aktualnej strategii rozwoju przemysłu oraz analizy ryzyk związanych z utratą konkurencyjności polskich przedsiębiorstw, należy podkreślić, że silna baza przemysłowa pozostaje fundamentem bezpieczeństwa gospodarczego, społecznego i technologicznego oraz długoterminowej konkurencyjności gospodarki, co musi również przekładać się na godziwe warunki pracy i płacy w tym sektorze. Z tego względu Ministerstwo Rozwoju i Technologii aktywnie współtworzy ramy dla rozwoju gospodarczego Polski, biorąc udział m.in. w pracach nad rządowym dokumentem strategicznym pn. „Koncepcja Rozwoju Kraju 2050” (koordynowanym przez Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej).

Jednocześnie, jako że Polska jest częścią Unii Europejskiej, działania krajowe są komplementarne z rozwiązaniami na poziomie UE. Rząd RP, przy wiodącej roli Ministerstwa Rozwoju i Technologii, szczegółowo analizuje ryzyka dla konkurencyjności przemysłu i aktywnie uczestniczy w pracach nad inicjatywami unijnymi. Należą do nich m.in. Pakt dla czystego przemysłu (ang. Clean Industrial Deal)¹¹, Europejski plan działania w zakresie stali i metali¹², czy Akt w sprawie przyspieszenia rozwoju przemysłu (ang. Industrial Accelerator Act, dalej: „IAA”) ¹³, które mają wpływ na funkcjonowanie przemysłu.

W odniesieniu do opublikowanego w marcu 2026 r. projektu IAA, – wprowadzającego tzw. preferencję europejską w zamówieniach publicznych i funduszach UE – Ministerstwo Rozwoju i Technologii analizuje proponowane rozwiązania i aktywnie negocjuje ich ostateczny kształt tak, aby zapewnić jak największą wartość dla polskiej gospodarki.

W ramach wzmacniania odporności łańcuchów dostaw i zapobiegania kryzysom, resort gospodarki realizuje obowiązki wynikające z unijnego Aktu o sytuacji nadzwyczajnej

¹¹ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów Pakt dla czystego przemysłu: wspólny plan działania na rzecz konkurencyjności i dekarbonizacji COM(2025) 85 final

¹² Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów Europejski plan działania w zakresie stali i metali COM(2025) 125 final

¹³ Proposal for a Regulation of the European Parliament and of the Council establishing a framework of measures for the acceleration of industrial capacity and decarbonisation in strategic sectors and amending Regulations (EU) 2018/1724, (EU) 2024/1735 and (EU) 2024/3110, COM(2026) 100 final.

Treść projektu: https://single-market-economy.ec.europa.eu/publications/industrial-accelerator-act_en

na rynku wewnętrznym i odporności rynku wewnętrznego (IMERA)¹⁴, w ramach czego utworzono Centralne Biuro Łącznikowe jako punkt kontaktowy dla przedsiębiorców i obywateli, służące do uzyskiwania informacji czy zgłaszania zażądań.

Ponadto, przedstawiciele Ministerstwa Rozwoju i Technologii uczestniczą w pracach unijnego Sojuszu na rzecz Chemikaliów Strategicznych (ang. Critical Chemicals Alliance¹⁵), co stanowi wyraz traktowania sektora chemicznego i surowcowego jako nierozdzielalnego fundamentu bezpieczeństwa gospodarczego całej Europy.

Kierunki strategiczne i dialog z przemysłem

Ministerstwo Rozwoju i Technologii pracuje wspólnie z przedsiębiorcami, pracownikami i organizacjami społecznymi nad tworzeniem jak najlepszych warunków do rozwoju polskich firm. Strategicznym celem Ministerstwa jest modernizacja gospodarki pod względem technologicznym i środowiskowym – w tym rozwój Przemysłu 4.0, cyfryzacji i automatyzacji, zielonych technologii oraz gospodarki o obiegu zamkniętym) – tak, aby rosła jej konkurencyjność na globalnych rynkach. Resort gospodarki prowadzi również politykę inwestycyjną w ramach Polskiej Strefy Inwestycji, kładąc nacisk na zrównoważony rozwój kraju pod względem liczby i rozmieszczenia inwestycji oraz premiowanie tworzenia wysokiej jakości miejsc pracy.

Jednocześnie należy także podkreślić, że podczas przygotowywania projektów aktów prawnych oraz stanowisk Rządu RP do inicjatyw legislacyjnych Unii Europejskiej Ministerstwo Rozwoju i Technologii szczegółowo analizuje opinie otrzymane od przedstawicieli strony społecznej, ze szczególnym uwzględnieniem sektora przemysłu. Pozwala to na wypracowanie takiego kształtu przepisów i stanowisk do europejskich regulacji, które uwzględniają faktyczne potrzeby krajowych przedsiębiorstw oraz zatrudnionych w nich pracowników. Dialog ten prowadzony jest regularnie m.in. w ramach Trójstronnych Zespołów Branżowych, będących platformą dialogu pomiędzy stroną społeczną, Rządem i przedsiębiorcami.

Wsparcie dla sektorów w procesie transformacji

W odniesieniu do wybranych sektorów przemysłu działania wspierające podejmuje również Ministerstwo Energii.

W ramach kompetencji Ministra Energii, w obszarze sektora górnictwa węgla kamiennego, które należy do branż szczególnie narażonych na redukcję zatrudnienia w związku z procesem transformacji energetycznej, resort energii podejmuje działania mające na celu zapewnienie stabilnego i społecznie odpowiedzialnego przebiegu zmian w sektorze. Kluczowym instrumentem w tym zakresie jest nowelizacja ustawy z dnia 7 września 2007

¹⁴ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/2747 z dnia 9 października 2024 r. w sprawie ustanowienia ram środków dotyczących sytuacji nadzwyczajnej na rynku wewnętrznym i odporności rynku wewnętrznego oraz w sprawie zmiany rozporządzenia Rady (WE) nr 2679/98 (akt o sytuacji nadzwyczajnej na rynku wewnętrznym i odporności rynku wewnętrznego)

¹⁵ Więcej na temat ten inicjatywy na stronie internetowej KE: https://single-market-economy.ec.europa.eu/sectors/chemicals/critical-chemicals-alliance_en.

r. o funkcjonowaniu górnictwa węgla kamiennego¹⁶, która weszła w życie 1 stycznia 2026 r., ukierunkowana na realizację postanowień Umowy Społecznej zawartej w 2021 r. oraz dostosowanie systemu wsparcia do aktualnych potrzeb przedsiębiorstw górniczych i ich pracowników.

Ww. nowelizacja umożliwia prowadzenie procesu likwidacji zakładów górniczych bezpośrednio przez przedsiębiorstwa górnicze oraz przekazywanie mienia pogórniczego jednostkom samorządu terytorialnego, co sprzyja rewitalizacji terenów poprzemysłowych i tworzeniu nowych funkcji gospodarczych w regionach górniczych. Ustawa wprowadza również pakiet instrumentów ośłonowych, obejmujący m.in. urlopy górnicze oraz urlopy dla pracowników przeróbki mechanicznej węgla w wysokości 80 proc. wynagrodzenia, a także jednorazowe odprawy pieniężne w wysokości 170 tys. zł netto. Rozwiązania te obejmują szeroką grupę pracowników przedsiębiorstw górniczych, w tym także pracowników administracji oraz innych jednostek funkcjonujących w strukturach spółek.

W odniesieniu do przemysłu stalowego, który również należy do sektorów szczególnie wrażliwych na koszty energii, Ministerstwo Energii zakończyło etap konsultacji międzyresortowych i w najbliższym czasie zakończy prace nad dokumentem pn. „Rekomendacje dla zrównoważonego rozwoju przemysłu stalowego w Polsce”, opracowanym we współpracy z przedstawicielami branży oraz właściwymi resortami. Dokument zawiera syntetyczną diagnozę sytuacji sektora oraz identyfikację kluczowych wyzwań, w szczególności w obszarze transformacji energetyczno-klimatycznej oraz warunków konkurencji międzynarodowej. Rekomendacje obejmują również zestawienie konkretnych działań podejmowanych przez poszczególne resorty, realizowanych w ramach ich właściwości, ukierunkowanych na poprawę warunków funkcjonowania i zwiększenie konkurencyjności polskiego przemysłu stalowego.

Ad 6.

Wobec rosnących kosztów energii Rząd RP koncentruje się na rozwiązaniach systemowych, które w dłuższej perspektywie czasowej ograniczą obciążenia ponoszone przez odbiorców przemysłowych.

Systemowe zmiany w taryfach za usługi przesyłowe i dystrybucyjne

Z inicjatywy Ministra Energii podjęto prace nad nowym rozporządzeniem taryfowym, obejmujące kompleksową ocenę systemu taryf dla energii elektrycznej, w szczególności w zakresie kalkulacji składnika stałego i zmiennego stawek sieciowych za usługi przesyłania i dystrybucji oraz stawki jakościowej. Prace te prowadzone są w ramach Zespołu do spraw poprawy efektywności kształtowania taryf sieciowych energii elektrycznej (dalej: Zespół).

Zadaniem Zespołu jest wypracowanie konkretnych propozycji rozwiązań, mechanizmów i kryteriów oraz przedstawienie rekomendacji i założeń do zmian w rozporządzeniu taryfowym energii elektrycznej, ukierunkowanych na poprawę

¹⁶ [Dz.U. 2024 poz. 1383](#)

przejrzystości i efektywności systemu z uwzględnieniem potrzeb sektora energochłonnego. Pozwoli to na zapewnienie sprawiedliwej alokacji kosztów oraz efektywne funkcjonowanie i rozwój Krajowego Systemu Elektroenergetycznego (dalej: KSE).

Planowana do września 2026 r. nowelizacja rozporządzenia taryfowego wpłynie na poprawę warunków funkcjonowania przemysłu energochłonnego, umożliwiając obniżenie kosztów energii dla różnych grup odbiorców. Działania te wpisują się w długofalową politykę Ministerstwa Energii na rzecz stabilizacji kosztów energii elektrycznej, w szczególności poprzez planowanie odpowiedniej struktury wytwarzania energii (miksi energetycznego) oraz kształtowanie zasad funkcjonowania rynku energii.

Dedykowane instrumenty wsparcia i system rekompensat

Ewentualne mechanizmy wsparcia dla odbiorców przemysłowych, w tym w odniesieniu do cen energii elektrycznej, muszą być przygotowywane zgodnie z obowiązującymi wytycznymi dotyczącymi pomocy publicznej i pozostają w kompetencji Ministra Rozwoju i Technologii. W ramach już istniejących instrumentów, które pozwalają na doraźne wsparcie przedsiębiorstw energochłonnych, Ministerstwo Rozwoju i Technologii dysponuje systemem rekompensat kosztów pośrednich dla sektorów energochłonnych. Ministerstwo wprowadziło dodatkowo możliwość wcześniejszego rozliczania części rekompensat poprzez uruchomienie systemu zaliczkowego. Zaliczka to tymczasowe wsparcie finansowe rozliczane przy wypłacie rekompensat za dany rok (pierwsze zaliczki wypłacono w lipcu 2025 r.). Wprowadzenie systemu zaliczkowego wiąże się z szeregiem korzyści dla polskich przedsiębiorstw sektora energochłonnego. Przede wszystkim system zaliczkowy zapewnia stabilność prowadzenia działalności przez firmy, ponieważ pomaga utrzymać większą płynność finansową.

Rekompensaty przyznawane są w związku z przenoszeniem kosztów zakupu uprawnień do emisji gazów cieplarnianych na ceny energii elektrycznej zużywanej do wytwarzania produktów przez podmioty prowadzące działalność w sektorach i podsektorach energochłonnych wymienionych w Załączniku nr 1 do Ustawy o systemie rekompensat dla sektorów i podsektorów energochłonnych z dnia 19 lipca 2019 r.¹⁷

Efekty i znaczenie udzielanego wsparcia

W 2025 r. w ramach pomocy 97 podmiotów otrzymało blisko 2,92 mld zł. Była to najwyższa kwota w historii tego systemu wsparcia. Natomiast w ciągu sześciu lat funkcjonowania systemu podmioty energochłonne w Polsce otrzymały rekompensaty na kwotę ponad 9,25 mld zł – głównie przemysł ciężki, w tym hutnictwo.

Przyznane środki przyczyniają się do ograniczenia rezyduального ryzyka ucieczki emisji w sektorach objętych załącznikiem I do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/956. Ponadto wspierają proces transformacji energochłonnych sektorów gospodarki, wzmacniają działania związane z dekarbonizacją zgodnie z zasadami pomocy państwa (programy pomocy publicznej podlegają notyfikacji), przyczyniają się do zwiększenia efektywności energetycznej i obniżają koszty funkcjonowaniu systemu.

¹⁷ [Dz.U. 2026 poz. 807](#)

Ad 8.

Zdaniem ministra właściwego do spraw gospodarki skupienie się na technologiach z potencjałem rozwojowym zamiast na tradycyjnych sektorach przemysłu jest skuteczniejszym podejściem do budowy konkurencyjnej i innowacyjnej gospodarki.

Krajowe Inteligentne Specjalizacje

Ministerstwo Rozwoju i Technologii prowadzi proces przedsiębiorczego odkrywania, którego celem jest wypracowanie kierunków rozwoju technologicznego Polski – priorytetów badań, rozwoju i innowacji ujętych w dokumencie „Strategia Produktowności 2030” jako Krajowe Inteligentne Specjalizacje (KIS). Koncepcja inteligentnej specjalizacji zakłada koncentrację inwestycji publicznych i prywatnych na ograniczonej liczbie priorytetów istotnych dla rozwoju społeczno-gospodarczego kraju, uwzględniając wyzwania społeczno-gospodarcze, globalne trendy rozwojowe oraz realne przewagi konkurencyjne Polski na rynkach zagranicznych.

W Polsce funkcjonuje 13 KIS w następujących obszarach¹⁸:

1. Zdrowe społeczeństwo
2. Nowoczesne rolnictwo, leśnictwo i żywność
3. Zrównoważone (bio)produkty, (bio)procesy i środowisko
4. Zrównoważona energia
5. Inteligentne budownictwo zeroemisyjne
6. Transport przyjazny środowisku
7. Gospodarka o obiegu zamkniętym
8. Zaawansowane materiały i nanotechnologia
9. Elektronika i fotonika
10. Technologie informacyjne, komunikacyjne oraz geoinformacyjne
11. Automatyzacja i robotyka
12. Przemysły kreatywne
13. Technologie morskie

Obecnie Ministerstwo Rozwoju i Technologii prowadzi priorytetyzację obszarów KIS, aby skoncentrować inwestycje publiczne i prywatne na realnych przewagach konkurencyjnych polskich podmiotów – m.in. poprzez fundusze takie jak Program Operacyjny Inteligentny Rozwój (POIR, 2014–2020) oraz program Fundusze Europejskie Nowoczesnej Gospodarki (FENG, 2021–2027).

Priorytetyzacja środków funduszowych zwiększyła efektywność inwestycji w kluczowe sektory. W latach 2014–2025 wsparcie z funduszy UE (tylko POIR i FENG) koncentrowało się głównie na:

- Nowoczesnym rolnictwie, leśnictwie i żywności – ok. 12,3 mld zł

¹⁸ Opisy dostępne na stronie internetowej pod adresem: <https://smart.gov.pl/>.

- Zdrowym społeczeństwie – ok. 9,9 mld zł
- Technologiach informacyjnych, komunikacyjnych i geoinformacyjnych – ok. 9,6 mld zł
- Automatyzacji i robotyce – ok. 8 mld zł
- Gospodarce o obiegu zamkniętym – ok. 7,6 mld zł
- Zaawansowanych materiałach i nanotechnologii – ok. 5,8 mld zł

Efekty tych działań to:

- rozwój infrastruktury badawczej (laboratoria i centra badawcze na uczelniach i w instytutach),
- wzrost kompetencji kadry naukowej (naukowcy, doktoranci, inżynierowie),
- zwiększenie wydajności (automatyzacja i cyfryzacja w firmach i administracji),
- powstawanie innowacyjnych firm.

Wśród rozwijanych w Polsce technologii znajdują się m.in.:

- technologie cyfrowe (sztuczna inteligencja, automatyzacja, robotyzacja, systemy autonomiczne, analiza danych w przemyśle i usługach),
- czyste technologie i technologie energetyczne (OZE, magazynowanie energii, recykling, smart grids),
- technologie medyczne, biotechnologie (leki biologiczne, terapie genowe, szczepionki, urządzenia i wyroby medyczne),
- zaawansowane materiały (kompozyty, lekkie stopy, nanomateriały),
- technologie kosmiczne i lotnicze (mikrosatelity, systemy obserwacji Ziemi, awionika, drony),
- technologie nowoczesnego rolnictwa i żywności (rolnictwo precyzyjne i cyfrowe, sensory glebowe, systemy predykcji plonów).

Zmiana modelu gospodarki – od przewag kosztowych do łańcuchów wartości wysokich technologii

Dzięki skoordynowanemu ukierunkowaniu działań i instrumentów w ciągu ostatnich kilkunastu lat Polska przeszła od modelu gospodarki opartej głównie na przewagach kosztowych do modelu coraz silniej zintegrowanego z europejskimi i globalnymi łańcuchami wartości wysokich technologii. Potwierdzenie transformacji znajduje coraz silniejsze oparcie w danych makroekonomicznych, strukturze eksportu oraz wskaźnikach innowacyjności.

Przykłady sektorowe

- **Elektromobilność** – Polska stała się jednym z największych producentów i eksporterów baterii litowo-jonowych w Europie. Jeszcze dekadę temu sektor ten praktycznie nie istniał w strukturze eksportowej. W I kwartale 2025 r. eksport akumulatorów litowo-jonowych osiągnął 1,38 mld euro. Pomimo spadku w 2024 r. Polska utrzymuje pozycję lidera w UE z 20-proc. udziałem w całkowitym eksporcie UE w tej kategorii (drugi po Chinach ośrodek produkcji baterii do aut elektrycznych). Rozwój sektora wygenerował tysiące miejsc pracy w przemyśle wysokiej techniki oraz nowe kompetencje w zakresie chemii materiałowej, elektroniki mocy, automatyki i recyklingu surowców krytycznych.

- **Usługi cyfrowe i IT** – w 2023 r. eksport usług IT z Polski osiągnął 14,25 mld euro (wzrost o 22,2% rok do roku). W 2010 r. usługi IT odpowiadały za ok. 4% eksportu usług ogółem, obecnie ich udział wzrósł do ponad 14%. Polska staje się jednym z najważniejszych ośrodków usług cyfrowych i kompetencji programistycznych na rynku globalnym.
- **Elektronika wysokiej techniki** – w 2023 r. eksport produktów elektronicznych high-tech osiągnął 33,8 mld euro, co stanowiło prawie 10% całego eksportu Polski. Branża zwiększa inwestycje w automatyzację i cyfryzację procesów produkcyjnych.
- **Technologie obronne** – szczególnie dynamiczny rozwój w ostatnich dwóch latach. W odpowiedzi na zmieniającą się sytuację geopolityczną (zwłaszcza po rozpoczęciu wojny na Ukrainie) udział uzbrojenia w eksporcie high-tech wzrósł z 0,5% w 2021 r. do 7,1% w 2024 r.

Rozwój eksportu zaawansowanych technologii, usług IT i sektora obronnego sprawia, że Polska staje się coraz bardziej rozpoznawalnym graczem na globalnej mapie innowacji i produkcji zaawansowanych technologii. Dane te wskazują na wyraźny wzrost zaawansowania przemysłu. Polska należy do najbardziej uprzemysłowionych gospodarek UE – w 2023 r. przemysł odpowiadał za ok. 25% wartości dodanej gospodarki (średnia unijna: ok. 20%).

Nakłady na B+R

Transformację przyspiesza również dynamiczny wzrost nakładów na B+R. W 2023 r. przeznaczono na nie 53,1 mld zł, czyli blisko trzy razy więcej niż w 2015 r. (18,1 mld zł). W 2024 r. po raz pierwszy od wielu lat nakłady na B+R obniżyły się o kilka procent rok do roku – do 51,5 mld zł. Jednak istotny jest rosnący udział sektora przedsiębiorstw w finansowaniu badań: w 2015 r. rząd przeznaczał 42%, a przedsiębiorstwa 39%; obecnie przedsiębiorstwa odpowiadają za ponad połowę wydatków na B+R (58%), a sektor rządowy – za 35%. Świadczy to o rosnącej dojrzałości technologicznej gospodarki i zwiększaniu zdolności do tworzenia własnych rozwiązań technologicznych.

Ad 9.

W odpowiedzi na to pytanie Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej przekazało poniższe informacje.

W dniu 21 maja 2026 r. weszło w życie Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2026/1139 z dnia 20 maja 2026 r. w sprawie zmiany rozporządzenia (UE) 2021/691 w odniesieniu do wsparcia pracowników stojących w obliczu nieuchronnego zwolnienia w przedsiębiorstwach będących w trakcie restrukturyzacji¹⁹. Powyższe zmiany oznaczają, że Europejski Fundusz Dostosowania do Globalizacji dla Zwalnianych Pracowników (EFG) będzie mógł służyć nie tylko, jak dotychczas, udzielaniu wsparcia zwalnianym pracownikom oraz osobom prowadzącym działalność na własny rachunek, które zaprzestały prowadzenia

¹⁹ Dz. Urz. UE L 2026/1139

takiej działalności w trakcie istotnych działań restrukturyzacyjnych, lecz również wsparciu pracowników stojących w obliczu nieuchronnego zwolnienia, umożliwiając im zdobycie umiejętności potrzebnych do przejścia na inne stanowisko w ich obecnym przedsiębiorstwie albo do innego przedsiębiorstwa. W praktyce oznacza to możliwość dofinansowania ze środków EFG pakietu działań organizowanych i finansowanych przez pracodawcę w sytuacji planowanych zwolnień grupowych, dotyczących co do zasady co najmniej 200 pracowników stojących w obliczu nieuchronnego zwolnienia, w jednym przedsiębiorstwie będącym w trakcie restrukturyzacji.

Każdorazowo przyznanie wsparcia w ramach EFG następuje na wniosek Komisji Europejskiej na podstawie decyzji przyjętej przez Parlament Europejski i Radę UE. Wniosek do Komisji składany jest przez państwo członkowskie – w przypadku nowej ścieżki wsparcia będzie się to odbywać w oparciu o informacje przekazane przez przedsiębiorstwo realizujące pakiet wsparcia.

Funkcję Instytucji Zarządzającej EFG w Polsce pełni minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego. Zadania Instytucji Zarządzającej EFG są realizowane przez Departament Europejskiego Funduszu Społecznego w Ministerstwie Funduszy i Polityki Regionalnej.

Obecnie trwają prace nad dostosowaniem „Procedury przygotowania przez Rzeczpospolitą Polską wniosku o wkład finansowy Europejskiego Funduszu Dostosowania do Globalizacji dla Zwalnianych Pracowników w latach 2021-2027” do zmian w rozporządzeniu 2021/691.

Z upoważnienia, z wyrazami szacunku

Michał Jaros

Sekretarz Stanu

/ kwalifikowany podpis elektroniczny /

w Ministerstwie Rozwoju i Technologii